

Titel: Sproget er form..., [ULDALL] 032A-0210

Citation: "Sproget er form..., [ULDALL] 032A-0210", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 4.
Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_032A-shoot-wacc-1992_0005_032A_ULDALL_0210_p4_bP3_TB00003/facsimile.pdf (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

De præplerematriske elementer er da i det store og hele den, som den traditionelle grammatik erkender. Vort bidrag til forskel fra den består i at hæve os op over præ-stadiet. Ganske tilsvarende er jo forholdet mellem den traditionelle fonematik og os.

I den anden plerematriske operation (Gamma) opdager vi imidlertid saa, at morfemserierne lader sig opfatte som kategorier af dimensioner, og at man derved kan naa til en katalyse af kæden og en reduktion af inventaret. Her bliver samtlige exponenter celler, og morfemerne er cellesmultipla. Det er ganske sikkert ikke muligt at naa til denne erkendelse, før den præplerematriske syntese er foretaget!²⁾ FR kommer altsaa mere til at byde G. 1.11 og G. 1.12 end G. 1- G. 1.9.

Det, man erkender i den første kenematriske operation ("den prækenematriske syntese") og i den første plerematriske operation ("den præplerematriske syntese") er normformen, den form, der ligger bagved usus. Det, man erkender i den kenematriske henholdsvis plerematriske reduktion, er normformen, den form, der ligger bagved normen, hvilket igen vil sige systemet.

Jeg foreslaar at bibeholde udtrykkene "prækenematem" og "præplerematem", men at afskaffe udtrykkene "prækenematik" og "præplerematik" og i stedet tale om "første kenematriske operation" (g) og "første plerematriske operation" (gamma).

¹⁾ Her opdages altsaa ogsaa, at prepositionerne danner exponentkategorier, og at de indeholder et nul-tema. - De reverterede kategorier skal derved paa intet punkt slaas sammen med de fundamentale.

²⁾ Istedet man at opstille celler (hvor der ikke er partikler), inden syntesen er foretaget, gaar man derved ind over det antal elementer, som kombinationsreglen tillader at opstille, og man kender da lige paa god grund gennemførelse Madrij 17 latinske ablativer, som bliver paa den samme fejl.